

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет Інститут
педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана
Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського
державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою

Мукачівського державного університету (Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

ЗМІСТ

АВШЕНЮК Н.М. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ.....	15
ЩЕРБАН Т.Д. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ НА ЕТАПІ ЇХ АДАПТАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	17
BERNÁTOVÁ R. VÝCHOVA K ZDRAVIU S AKCENTOM NA VEDOMOSTI ŽIAKOV MLADŠIEHO ŠKOLSKÉHO VEKU O ĽUDSKOM TELE.....	19
HARAPKO V.I, MOLNAR G.D. PROBLEMS OF TEACHING STUDENTS TO WRITE ESSAYS- DESCRIPTIONS IN ENGLISH.....	20
КОСОТ А. WIEDZA EKOLOGICZNA DZIECI W WIEKU WCZESNOSZKOLNYM.....	22
КОСОТ А. RUCH I AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA DZIECI W DOBIE INTERNETU.....	24
PALLAY K. STUDENT MOBILITY IN UKRAINE.....	26
SAKALOVÁ B.S. VÝCHOVA K ZDRAVIU ŽIAKOV MLADŠIEHO ŠKOLSKÉHO VEKU SO ZAMERANÍM NA ICH STRAOVACIE NÁVYKY.....	27
FABRYCHNA Y. PROFESSIONAL LINGUISTIC EDUCATION OF TRANSLATORS AS SEEN BY INDUSTRY EMPLOYERS AND MASTER STUDENTS.....	29
АЛМАШИ-КОПИН А.В., КУЦИК О.Г. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК БАЗОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	31
АНДЕЛ Ю.І., ЧЕКАН О.І. ЗМІСТЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ ПРИ ФОНЕТИКО- ФОНЕМАТИЧНИХ ПОРУШЕННЯХ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	33
БАБИНЕЦЬ Н.В., БАРНА Х.В. ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК ОСНОВА МОРАЛЬНОСТІ.....	35
БАБЛЮК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ПРОБЛЕМНА СИТУАЦІЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	37
БАЛКО А.І., КАЛИТИЧ Н.В., БРИЖАК Н.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З РОДИНАМИ.....	39
БАРНА Н.А. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ВИКОНАВСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ СКРИПАЛЯ.....	41
ГУБАЛЬ М.В., ЛАВРЕНОВА М.В. ЗНАЙОМСТВО МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З БІОГРАФІЄЮ ПИСЬМЕННИКА НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ.....	103

ДАНИЛЬЧЕНКО О.А. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	105
ДАНЧ Я.П., КЕРЕСТЕЙ В.Є., ЧЕКАН О.І. ВПЛИВ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	106
ДЕМЕНЬ П. РЕГО Г.І. РОЗВИТОК ТАЛАНТІВ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ РОЗВИВАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «МАЙСТЕРНЯ КАЗОК».....	108
ДОБОНІ А.А., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. ГУМАНІСТИЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.....	110
ДОБОНІ А.А., ХОМА О.М. ОСОБЛИВОСТІ ПІСЛЯБУКВАРНОГО ПЕРІОДУ НАВЧАННЯ ГРАМОТИ.....	112
ДОБОШ О.М. ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ З ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРТНЕРСТВА З БАТЬКАМИ.....	113
ДОБРУНИК Я.В., ТЯГУР В.М. МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	116
ДОЛГОШ Н.М., ЛАЛАК Н.В. МОДЕЛЮВАННЯ СУЧАСНОГО УРОКУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	118
ДОМБИ А., ДОМБИ М.-А., РЕГО Г.І. РОЛЬ НАСТАВНИЦТВА В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УГОРЩИНИ.....	121
ДОРОГІЙ Р.Е., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДИДАКТИКИ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	123
ДОЧИНЕЦЬ Г.Д., ВОВЧОК В.М., ЧЕКАН О.І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЄВОГО СЛУХУ.....	125
ДУДА О.-М.О., ФЕНЧАК Л.М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗЗСО.....	128
ДУДАР Х.І., ОЛІЙНИК Г.М. СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ-ВОЛОНТЕРІВ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ.....	130
ЄСЕНОВСЬКА Ю.М., ХОМА О.М. МЕТОДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 5 КЛАСІ ЗЗСО.....	132
ЖУПАНИН Т.В., ЛІБА О.М. ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ.....	134

СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ-ВОЛОНТЕРІВ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Необхідність в роботі волонтерів є актуальною на часі. Посилення впливу на найуразливіші групи населення таких світових проблем, як винищення навколишнього середовища, зловживання наркотиками, загроза поширення СНІД/ВІЛ та інші потребує доцільності залучення фізичних осіб та організацій на міжнародному, національному та місцевому рівнях до процесів їх вирішення. В даний час деякі аспекти роботи волонтерів при її неосяжності залишаються невизнаними, оскільки у багатьох випадках їх діяльність здебільшого має неофіційний та неструктурований характер.

Різноманіття напрямів, форм та методів волонтерської діяльності відкриває широкі перспективи для активізації духовного, інтелектуального та культурного потенціалу, що детермінує розвиток людини і суспільства як сьогодення, так і майбутнього.

Вагомий внесок у становлення теорії волонтерства, розробку його теоретичних та методологічних засад зроблено вітчизняними (З. Бондаренко, Р. Вайнола, Д. Горелов, І. Зверева О. Корнієвський, Г. Лактіонова, Т. Лях, Міщик, М. Тименко) й зарубіжними (Р. Лінч, С. Маккарлі (США), Л. Питка, Є. Матерна (Польща) дослідниками, які визначили сутність, ознаки, особливості, напрями та принципи волонтерської роботи.

Для студентської молоді волонтерська діяльність є не тільки способом проведення вільного часу, самореалізації і можливістю принести користь суспільству, але і стимуляцією майбутніх фахівців до професійного зростання і розвитку. Особливо це стосується працівників соціальної сфери, оскільки піклування про людей, надання їм необхідної допомоги є важливою складовою їх професійної діяльності. До речі, як свідчить практика, люди, які прилучилися до волонтерської діяльності у молодому віці, продовжують брати участь у ній впродовж всього життя.

Активний розвиток волонтерського руху спостерігається серед студентів українських закладів вищої освіти. Так, наприклад, у Тернополі на базі Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, студенти спеціальності «Соціальна робота» спільно з представниками МЦСССДМ та ОЦСССДМ проводять та беруть участь у великій кількості волонтерських проектах, акціях та фестивалях.

Активну участь у волонтерському житті міста беруть студенти психолого-педагогічного відділення факультету педагогіки та психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Протягом навчання студенти здійснюють практичну підготовку із таких видів практики: ознайомлююча; благодійна; організаційно-відпочинкова; навчальна; виробнича; кваліфікаційна у різноманітних закладах м. Тернополя.

Волонтерська робота для студента – це можливість особистого зростання й отримати позитивний досвід. Визначення кола завдань передбачає

формулювання вимог і цілей. Цим також дається імпульс до успіху. Волонтери повинні знати, що вони роблять значний внесок у соціальну роботу.

Дійсно, волонтер – це особа, яка за власним бажанням допомагає іншим у всіх сферах діяльності людини, – зазначає Т. Лях [3, с. 16]. Волонтер – доброволець, громадянин, що бере участь у вирішенні соціально значущих проблем у формі безоплатної праці [2, с. 25].

Вивчивши роль «винагороди» волонтерської діяльності, можна визначити найвпливовіші стимули-чинники, що можуть позитивно зорієнтувати студента-волонтера на діяльність в організації, а саме: отримання знань, навичок, умінь з проблем суспільства та новий досвід, почувати себе корисним; цікаво проводити час, займаючись волонтерською діяльністю, виходити «у світ», заводити нові знайомства чи бути разом із старими друзями-волонтерами, розважатися, перейти до нового способу життя, допомагати іншим та відчувати «віддачу» від цієї допомоги; встановити ділові контакти, бути частиною престижної групи, отримати визначений статус, можливість у майбутньому працювати в організації на засадах вже не добровольця, а офіційно прийнятого співробітника [1].

Отже, волонтерський рух хоч і стихійне явище, проте вимагає чіткого контролю та регламентації. Кваліфіковане навчання та систематичний контроль дозволяє вивести волонтерство на якісно новий рівень розвитку, що свідчатиме про високу моральну культуру нації, сформовану свідомість населення та високу розвиненість країни. Це можливе лише при співпраці освітніх установ з соціальними службами, установами, організаціями.

Таким чином, волонтерство є дуже важливою складовою громадянського суспільства. З його допомогою в суспільстві підтримуються і підсилюються такі загальнолюдські цінності, як милосердя, турбота, допомога; люди реалізують свої можливості, повністю розкривають свій людський і професійний потенціал; встановлюються зв'язки, які сприяють вирішенню важливих життєвих питань багатьох людей.

Список використаних джерел

Бондаренко З. П. Студентська громада як один з факторів підготовки до волонтерської діяльності. Проблеми педагогічних технологій: наук. зб. Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Луцьк. – 2004. Вип. 3-4 (28–29). С. 158–166.

Бондаренко З. П. Організація волонтерської роботи в умовах вищого навчального закладу. Волонтерство як ресурс соціальної роботи у громаді. Зб. ст. К. : Християнський дит. фонд. – 2006. С. 24–33.

Лях Т. Л. Методика організації волонтерських груп: навчальний посібник.

К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 160 с.